Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
13 juli 2018
Ons kenmerk
COS/U201800573
Lbr. 18/035
Bijlage(n)
1

Onderwerp
Bekendmaking waarnemers bestuur en commissies

Samenvatting

Op 5 juli jl. heeft de adviescommissie van de VNG haar enkelvoudige voordracht vastgesteld voor de invulling van de ruim 200 vacatures in de bestuurlijke organisatie van de VNG. De kandidaten voor deze voordracht zijn vervolgens door het bestuur van de VNG op 11 juli jl. benoemd tot waarnemer: commissievoorzitter (tevens lid bestuur), lid bestuur en lid commissie.
Dit waarnemerschap geldt voor de periode tot aan de Buitengewone ALV van 30 november a.s. De tot waarnemer benoemde kandidaten op de voordracht van de adviescommissie en eventuele tegenkandidaten worden door het bestuur in november aan de leden voorgelegd. In de Buitengewone ALV stemmen de leden over de door de adviescommissie gestelde kandidaten en eventuele tegenkandidaten.

Hoewel er voor ruim 200 mensen een plek in bestuur of commissie beschikbaar is, hebben we ook veel geschikte kandidaten moeten teleurstellen, dat is vervelend en pijnlijk, maar inherent aan een beperkt aantal beschikbare plaatsen. In deze ronde is het percentage van vertegenwoordigers van lokale partijen, vrouwen en raadsleden vergroot ten opzichte van vier jaar geleden.

In deze ledenbrief wordt een toelichting gegeven op de enkelvoudige voordracht van de adviescommissie voor de vacatures en de verdere procedure, waaronder de mogelijkheid om tegenkandidaten te stellen.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Aan de leden

Datum
13 juli 2018
Ons kenmerk
COS/U201800573
Lbr. 18/035
Bijlage(n)
1

Onderwerp
Bekendmaking waarnemers bestuur en commissies

Geacht college en gemeenteraad,

Het bestuur van de VNG heeft de 215 kandidaten op de enkelvoudige voordracht van de adviescommissie op 11 juli jl. benoemd tot waarnemend commissievoorzitter (tevens lid bestuur), lid bestuur en lid commissie. Dit waarnemerschap geldt voor de periode tot aan de Buitengewone ALV van 30 november a.s. De tot waarnemer benoemde kandidaten op de voordracht van de adviescommissie en eventuele tegenkandidaten worden door het bestuur in november aan de leden voorgelegd.
In de Buitengewone ALV van 30 november a.s. stemmen de leden over de door de adviescommissie voorgestelde kandidaten en eventuele tegenkandidaten. Door de benoeming van waarnemers kan de bestuurlijke organisatie van de VNG ook in de periode tot aan de Buitengewone ALV van 30 november a.s. haar taken ten behoeve van de leden op een goede wijze vervullen.

In *bijlage I* bij deze ledenbrief ontvangt u het overzicht van de nieuwe samenstelling van bestuur en commissies. Alleen de voorzitter en vicevoorzitter Hubert Bruls hebben een doorlopende benoemingstermijn. Daarnaast is er een beperkt aantal leden van de commissie Europa & Internationaal met een doorlopende termijn in verband met andere benoemingsgronden. Ook zijn er zetels vrijgehouden in verband met herindelingen. Alle andere zetels worden bezet door waarnemers.

In deze ledenbrief gaan wij achtereenvolgens in op:
- Achtergrond vacatures in de bestuurlijke organisatie van de VNG
- De enkelvoudige voordracht van de adviescommissie en de benoeming tot waarnemer van de door de adviescommissie voorgedragen kandidaten
- De verdere procedure en de mogelijkheid van het stellen van tegenkandidaten

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Achtergrond vacatures in de bestuurlijke organisatie van de VNG
Mede op basis van de aanbevelingen van Wim Deetman in zijn rapport “De Vierde Dimensie” is in de Buitengewone ALV van 1 december 2017 een aantal wijzigingen in de commissie-indeling doorgevoerd:

- Commissie Raadsleden & Griffiers (R&G): gelet op de positieve ervaringen in de pilot is een vaste beleidscommissie R&G ingesteld met een helder profiel.
- Twee nieuwe commissies sociaal domein: de drie huidige vaste beleidscommissies in het sociaal domein (Werk & Inkomen, Gezondheid & Welzijn en Onderwijs, Cultuur & Sport), de subcommissie jeugd en de adviescommissie Asiel & Integratie worden vervangen door twee nieuwe commissies. Na een consultatie van de vijf commissies in het sociaal domein heeft het VNG bestuur gekozen voor de volgende themaverdeling:
    - commissie Zorg, Jeugd & Onderwijs (ZJO)
    - commissie Participatie, Schuldhulpverlening & Integratie (PSI)
- College van Dienstverleningszaken (CvD): in het kader van het traject Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) is het CvD ingesteld.

Op basis van de aanbevelingen van Wim Deetman wordt de bestuurlijke belangenbehartiging van de VNG belegd bij het bestuur, de vaste beleidscommissies en de colleges. Er wordt niet langer gewerkt met subcommissies. De thema’s die worden behartigd door de subcommissie Jeugd, subcommissie Water en de adviescommissie Asiel & Integratie worden in de nieuwe bestuursperiode belegd bij de vaste beleidscommissies.

- Hier vindt u het integrale rapport van Wim Deetman “De Vierde Dimensie”

Uitgangspunten voor de kandidaatstellingsprocedure

Algemene uitgangspunten
Er vloeien uit de voorstellen van Wim Deetman geen wijzigingen voort in de kandidaatstellings-procedure voor bestuur, commissies en colleges. Dat betekent dat de uitgangspunten van vier jaar geleden op basis van het advies van de commissie Governance (voorzitter Arno Brok) zijn gehandhaafd.

De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Alleen de voorzitter en vicevoorzitter van de VNG en een beperkt aantal leden van de commissie Europa & Internationaal hebben een doorlopende termijn. Alle overige vacatures worden opengesteld (inclusief het commissie/collegevoorzitterschap)
- Bij de selectie van kandidaten staat kwaliteit nadrukkelijk voorop
- De bestuurlijke organisatie is herkenbaar voor de achterban, maar hoeft niet per se exact representatief te zijn op criteria als gemeentegrootte en partijpolitieke kleur
- Profielschetsen voor het bestuur, de commissies en colleges bevatten de belangrijkste thema’s voor de komende vier jaar
- Op basis van de thema’s in de profielschetsen worden de leden voor bestuur, commissies en colleges geworven

- Naast de provinciale afdelingen worden ook andere gremia gevraagd om aanbevelingen te doen voor kandidaten uit hun specifieke achterban, waaronder zowel de netwerken G4, G40, Platform Middelgrote Gemeenten (PMG) en P10, als de verenigingen van

doelgroepen: de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, het Nederlands Genootschap van Burgemeesters, de Wethoudersvereniging, de Vereniging van Gemeentesecretarissen en de Vereniging van Griffiers.

Vertegenwoordiging bestuurders lokale partijen
Vier jaar geleden is het aandeel van vertegenwoordigers van lokale partijen in VNG bestuur en commissies verdubbeld van 10% naar 20%. De scoutingscommissie lokale partijen heeft destijds, op verzoek van de VNG, een belangrijke rol gespeeld in het enthousiasmeren van vertegenwoordigers van lokale partijen om zich kandidaat te stellen.
Ook in deze vacatureronde heeft een scoutingscommissie lokale partijen in het hele land de aandacht gevestigd op de nieuwe vacatures. Marco Pastors (directeur Nationaal Programma Rotterdam Zuid en voormalig wethouder Rotterdam) en Simon Fortuyn (lid van de adviescommissie Governance en wethouder Lansingerland) hebben op verzoek van de VNG het initiatief genomen om een landsdekkende scoutingscommissie te vormen, die heeft gewerkt om zoveel mogelijk kwalitatief goede kandidaten uit lokale partijen zich aanmelden.

Benoeming tot waarnemer van de kandidaten op de voordracht van de adviescommissie
Samenstelling adviescommissie
Op basis van het Huishoudelijk Reglement van de VNG is een adviescommissie belast met het doen van voordrachten aan de algemene vergadering voor de samenstelling van het bestuur en de vaste beleidscommissies.

De huidige adviescommissie bestaat uit:
- *Paul Depla, voorzitter (burgemeester Breda)*
- *René Verhulst, vicevoorzitter (burgemeester Ede)*
- *Simon Fortuyn (wethouder Lansingerland)*
- *Ida Oostmeijer-Oosting (secretaris Emmen)*
- *Menno Huisman (griffier Den Helder)*
- *Falco Hoekstra (raadslid Heerhugowaard)*
- *Jantine Kriens (Algemeen directeur VNG)*

De lastige puzzel van de adviescommissie
Bij de vaststelling van haar enkelvoudige voordracht zag de adviescommissie zich geplaatst voor de opdracht om uit circa 650 aanmeldingen de opengestelde 215 vacatures in bestuur en commissies in te vullen. Dat betekende dat de adviescommissie een keuze moest maken uit een ruim aanbod van kwalitatief goede kandidaten. Dat leidt helaas tot een teleurstelling van vele geschikte kandidaten. Zoals ik in de ALV van 2018 al aangaf is dat een pijnlijk gevolg van een beperkt aantal plaatsen.

De adviescommissie heeft in haar voordracht naast de persoonlijke kwaliteiten van de kandidaten rekening gehouden met onder meer de voordrachten van de provinciale afdelingen, verenigingen van doelgroepen (NGB, VGS, VvG, WV, en VvR), netwerken van gemeenten (G4, G40, PMG, en P10) en de scoutingscommissie Lokale Partijen. Andere aspecten waar de commissie rekening mee heeft gehouden zijn de representativiteit van bestuur en commissies op criteria als politieke partij, gemeentegrootte en geslacht. De adviescommissie meent met haar uiteindelijke voordracht recht te hebben gedaan aan de verschillende wensen en verwachtingen. Hierna geven wij een toelichting op de totstandkoming van de voordracht van de adviescommissie.

De adviescommissie was allereerst gebonden aan de bepalingen in Statuten en Huishoudelijk Reglement van de VNG. Daarnaast hanteert de adviescommissie reeds geruime tijd een aantal aanvullende uitgangspunten, waaronder het uitgangspunt dat elke provincie in het bestuur en in iedere commissie is vertegenwoordigd.

Voor de goede orde, juist bij de samenstelling van het bestuur van de VNG zijn de mogelijkheden beperkt om aan een evenwichtige verdeling op de verschillende criteria en aan de voordrachten van de diverse netwerken tegemoet te komen. Zo worden de commissievoorzitters in eerste aanleg op hun persoonlijke ervaring en expertise geselecteerd, waarbij vervolgens rekening is gehouden met een evenwichtige politieke verdeling in het cohort voorzitter/vice-voorzitter/ commissievoorzitters. Voorts is statutair voorgeschreven dat in het bestuur minimaal drie raadsleden, één secretaris en één griffier zitting hebben. Tenslotte hanteert de adviescommissie ook voor het bestuur het uitgangspunt dat iedere provincie is vertegenwoordigd.

Werkwijze adviescommissie
De adviescommissie selecteert per vacature één kandidaat. De kandidaten op deze enkelvoudige voordracht van de adviescommissie zijn op 11 juli a.s. door het bestuur aangewezen als waarnemende leden van bestuur, commissie en CvA. Voorafgaand aan de eerstvolgende ALV in het najaar wordt de mogelijkheid tot het stellen van tegenkandidaten geopend. In die ALV spreken de leden zich vervolgens uit over de kandidaten op de voordracht van de adviescommissie en eventuele tegenkandidaten.
In aanvulling op de hiervoor genoemde uitgangspunten heeft de adviescommissie er nadrukkelijk naar gestreefd om:

- het aandeel van vertegenwoordigers van lokale partijen en partijlozen in bestuur en commissies te vergroten, waarbij dankbaar gebruik is gemaakt van het werk van de scoutingscommissie lokale partijen (commissie Pastors)
- de diversiteit in de samenstelling van bestuur en commissies te vergroten door waar mogelijk de voorkeur te geven aan vrouwelijke kandidaten. Voor de goede orde, daarbij blijven het persoonlijke netwerk, ervaring en expertise van kandidaten een belangrijke factor in de afwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie heeft de aanbevelingen van zowel de netwerken G4, G40, PMG en P10, als de verenigingen van doelgroepen (NGB, Wethoudersvereniging, VGS, VvG en NVvR) zwaar laten wegen. Ook deze zijn door de adviescommissie meegenomen in haar afwegingen. Tenslotte zijn de aanbevelingen van de scoutingscommissie Pastors meegewogen.

Aandeel lokale partijen verder vergroot
Het vergroten van het aandeel van vertegenwoordigers van lokale partijen is aantoonbaar gelukt. Dit aandeel was bij de vorige verkiezingen verdubbeld van 10% in 2010 naar 20% in 2014. Dit jaar is dat verder doorgestegen naar 25%, dat nadert de uitslag van de Gemeenteraadsverkiezingen waar zij 28,7% van de stemmen behaalden[1]. Zij zijn daarmee veruit de grootste groepering in de bestuurlijke organisatie van de VNG. In de vorige periode was Mariëtte van Leeuwen, wethouder Zoetermeer, de eerste commissievoorzitter van een lokale partij. In deze ronde zijn er twee commissievoorzitters die niet een landelijke partij vertegenwoordigen: Annemarie Penn-te Strake en Robbert Lievense.

[1] Bron: Kiesraad uitslag gemeenteraadsverkiezingen maart 2018

Aandeel vrouwen en raadsleden vergroot
De diversiteit in de bestuurlijke organisatie van raadsleden en vrouwen is vergroot. Mede door een voorkeursbeleid van de adviescommissie om meer vrouwen te selecteren is het percentage vrouwen in deze periode vergroot van 20% tot 30%. Dit terwijl het aantal vrouwelijke kandidaten circa 25% bedroeg. Het aantal raadsleden is mede door de commissie Raadsleden en Griffiers gestegen ten opzichte van 2014 van 4% naar 12%.

Nog niet ingevulde vacatures CvA en herindelende gemeenten
Omdat een aantal vacatures in het College voor Arbeidszaken nog niet kon worden ingevuld (voor enkele 'cohorten' waren geen kandidaten), zal na de zomer een extra vacatureronde worden gehouden. Daarna volgt na de raadsverkiezingen van november a.s. een vacatureronde waarbij circa 20 vacatures worden opengesteld die nu zijn aangehouden in verband met de herindelingen in Groningen en een aantal andere gemeenten.

Verdere procedure tot en met de Buitengewone ALV van 30 november 2018
Openstelling van de mogelijkheid tot het stellen van tegenkandidaten
Nu de voordracht van de adviescommissie bekend is gemaakt aan de leden, zal na de zomer de mogelijkheid worden geopend tot het stellen van tegenkandidaten.
De procedure daarvoor luidt als volgt:

- Tot uiterlijk drie weken voor de Buitengewone ALV (8 *november 2018*) kunnen per vacature andere kandidaten worden gesteld. Deze kandidaatstelling kan slechts geschieden door het lid van de Vereniging waarvan de kandidaat lid is van een bestuursorgaan, de secretaris of de griffier is en dient mede ondersteund te worden door tien andere leden van de Vereniging (NB: onder leden van de Vereniging wordt conform de Statuten verstaan: de gemeenten en de gewesten)
- het bestuur brengt uiterlijk twee weken voorafgaand aan de Buitengewone ALV (15 *november 2018*) de namen van de gestelde kandidaten ter kennis van de leden. Uit deze kandidaten benoemt de Buitengewone ALV op 30 november 2018 de leden in de vacatures in het bestuur en de vaste beleidscommissies.

Slotwoord
Wij zijn alle kandidaten voor bestuur en commissies zeer erkentelijk voor hun bereidheid om een bijdrage te leveren aan het werk van onze vereniging. De waarnemende leden in bestuur en commissies wensen wij veel succes toe in de komende periode. Zoals ik al in de ALV aangaf moeten wij helaas vele geschikte kandidaten teleurstellen. Dat is vervelend en pijnlijk, maar inherent aan een beperkt aantal beschikbare plaatsen. Ik hoop dat ondanks deze teleurstelling de kandidaten die niet zijn voorgedragen door de adviescommissie op een andere wijze toch hun bijdrage willen leveren, bijvoorbeeld door deelname in experteams of andere manieren om mee te denken en doen in de vereniging.

Tenslotte veel dank aan de adviescommissie Governance voor het uitvoeren van deze moeilijke en voor het functioneren van onze vereniging belangrijke opdracht.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Jan van Zanen
Voorzitter